

52,4 доби від отелу. Тривалість періоду від отелення до запліднення у корів першої та другої дослідних груп була вірогідно ($p < 0,01$) меншою на 44,4 і 28,3 доби у відповідності до контролю. В свою чергу тривалість неплідності у контрольній групі була найбільшою і становила $86,9 \pm 6,8$ доби, а у корів першої та другої дослідних груп вона була коротшою в 2,1 ($p < 0,001$) та 1,5 рази ($p < 0,01$) відповідно.

Таким чином, запровадивши систему профілактичних заходів, нам вдалося суттєво зменшити кількість випадків патології третьої стадії родів, уникнути серйозних ускладнень в післяродовий період і тим самим істотно скоротити сервіс період та зменшити неплідність корів.

Список використаних джерел:

1. Гришко Д.С. Лекції з ветеринарного акушерства: Навчальний посібник. - Х.: Прапор, 2003. - 400 с.
2. Костишин Є.Є., Стефанік В.Ю., Кацарабат О.А. Етіопатогенез і про-філактика затримання посліду у корів //Науковий вісник НУБіПУ. К., 2009. Вип. 136. С. 161-166.
3. Калиновський Г.М Морфологічне обґрунтування раціональної профілактики акушерської патології у корів: Автореф. дис... д-ра вет. наук Львів, 1993. 33 с.
4. Яблонський В.А. Проблеми відтворення тварин на рубежі ХХІ століття. // Науковий вісник національного аграрного університету. К., 2000. №22. С. 16–21.

УДК: 619:576.8:636.7:636.8

Бурбан М.Я., студент II курсу магістратури спеціальності "Ветеринарна медицина"

Науковий керівник – Каспров Р.В., кандидат с.г. наук, доцент
Подільський ДАТУ, м.Кам'янець-Подільський, Україна

ДІАГНОСТИКА, ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА НЕМАТОДОЗІВ М'ЯСОЇДНИХ

Гельмінтози дрібних домашніх тварин широко поширені, економічно значущі, і багато з них мають соціальне значення і становлять серйозну загрозу здоров'ю і життю людини. [1,4]

Гельмінти як компоненти біоценозів відіграють серйозну роль у передачі інвазивних захворювань. Багато гельмінти диких м'ясоїдних тварин паразитують на домашніх тваринах і становлять велику епідеміологічну небезпеку для населення. [1,2,4]

Серед інвазійних хвороб собак та котів, незалежно від регіону, сезону, віку та породи, найбільш часто реєструються гельмінтози травного каналу. Частіше проявляються гельмінтозні мікстинвазії у собак в складі нематод *Toxocara canis* родини *Anisakidae* і *Toxascaris leonina* і родини *Ascaridae*. При моноінвазії з *Toxocara canis* і *Toxascaris leonina*, а також в мікстинвазії з цими нематодами в організмі собак відбуваються стадійні зміни органів і систем, виникає дисбактеріоз кишків і розвивається асоціативне захворювання гельмінтобактеріальної етіології. Важливим фактором поширеного поширення собачого токсокарозу є високий репродуктивний потенціал *Toxocara canis* у тварин. У грамі фекалій собак міститься до 40 000 яєць *T. canis*, одна самка в день може виробляти до

100 000 яєць. З огляду на широке розповсюдження аскаридозів м'ясоїдних, надзвичайну небезпеку для здоров'я і життя людини, важливим є з'ясування епізоотологічних даних, пошук нових антгельмінтних препаратів та способів їх використання. Все це дасть змогу підвищити ефективність заходів боротьби з токсокарозом м'ясоїдних.

Метою роботи є вивчити особливості епізоотології нематодозів м'ясоїдних у місті Тернопіль та області, а також дію антигельмінтних препаратів при даних інвазіях.

Об'єкт дослідження: собаки і коти різних порід та безпородні, здорові та інвазовані *Toxocara cati*, *Toxascaris leonina*, *Uncinaria stenocephala*, *Hydaticera taeniaformis* та *Dipylidium Caninum*, антигельмінтна ефективність левамізолу та дектомаксу

Предмет дослідження: копроскопічний матеріал, овоскопічні елементи. дослідження тривали протягом 2019-2020 років. Для дослідження була використана звітність Головного управління Держпродспоживслужби у Тернопільській області, практичні дослідження проводились в клініках ветеринарної медицини м. Тернопіль, гельмінтологічні дослідження виконано в лабораторії паразитології ПДАТУ.

Результати дослідження. Отримані дані свідчать, що Токсокароз собак і кішок в Тернопільській області є поширеною інвазією. Середньорічний ЕІ в популяції котів становить $28,2 \pm 1,6\%$, II – $4,7 \pm 0,3$, а в популяції собак ЕІ – $30,2 \pm 2,4\%$, при II $16,5 \pm 3,2$.

За період дослідження встановлено, що рівень захворюваності на токсокароз у собак віком до 12 місяців становив 83,8%, у віковій групі від 1 – 6 років – 6,5%, ураженість собак віком 6 років і старше – 5,4% (токсокароз собак у віковій групі старше 6 років були виявлені лише у вагітних).

При дослідженні впливу сезону року на рівень інвазії кишкового токсокарозу встановлено, що у популяції собак найвище значення екстенсивності інвазії відповідає літньому періоду і становило $48,6 \pm 3,3\%$. В осінній період цей показник був на рівні $29,6 \pm 1,7\%$, зимою спостерігалось найвище значення ЕІ – $15,9 \pm 1,9\%$, а весною знову фіксували зростання екстенсивність інвазії на рівні $26,5 \pm 1,2\%$. У популяції кішок токсокароз реєструється у всіх сезонах року. Сезонна динаміка інвазії характеризується стабільно високими показниками протягом року (ЕІ – 26,7 – 30,2%).

Найвищий показник захворюваності у популяції котів спостерігали у віці від 1 до 6 місяців – 38,3%. У кошенят від 6 до 12 місячного віку ЕІ становила 26,7%, у віковій групі від 1 до 6 років- 23,3%. Найменш інвазивною була група тварин у віці старше 6 років, тут токсокароз був виявлений в 11,7% випадків.

Токсокароз собак викликає зміни гематологічних, біохімічних та імунологічних показників, які призводять до розвитку вторинного імунодефіциту; в крові цуценят інфікованих *T. canis* встановлено зменшення кількості еритроцитів у 1,3 рази, лейкоцитів – у 1,5 рази. Зміни в лейкограмі супроводжувалися еозинофілією і зниженням кількості лімфоцитів у 1,6 рази; з біохімічних показників встановлено збільшення бета- і гамма-глобулінових фракцій, зміну активності трансамінез і збільшення лужного фосфатази у 1,3 рази; Лізоцидна

та бактерицидна активність сироватки була знижена у інфікованих цуценят у 1,3-1,6 рази, індекс імунорегуляції – становив 0,4%.

На основі порівняння терапевтичної ефективності антипаразитарних засобів встановлено, що дектомакс (dectomax) мав кращу терапевтичну ефективність порівняно з левомізолом. У собак і котів всіх дектомакс мав 100 відсоткову терапевтичну ефективність, тоді як левамізол мав екстенсефективність на рівні 80,0 – 93,3%.

Список використаних джерел

1. Бодня Е. И. Токсокароз – паразитарное заболевание животных и человека / Е. И. Бодня, Т. Н. Замазий // Журнал сучасного лікаря. Мистецтво лікування. – 2006. – № 6 (032). – С. 57–59.
2. Ємець О. М. Гельмінтози дворових собак сільської місцевості / О.М. Ємець // XIV Конференція Українського наукового товариства паразитологів (Ужгород, 21-24 вересня 2009 р.): Тези доповідей / І. А. Акімов (відп. ред.). – Київ, 2009. – 146 с.
3. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. Підручник для вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / Галат В.Ф., Березовський А.В., Сорока Н.М., Прус М.П. // К.: Урожай. – 2009. – 460 с.
4. Сорока Н. М. Гельмінтофауна собак центральної частини України / Н. М. Сорока, Ю. І. Дахно // Науковий вісник НУБіП України. – К., 2010. – Вип. 151. – Ч. 2. – С. 176–178.

УДК 504:591.5

Бурдуковська В. О., студентка II курсу спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник: Манжос О. В., Приходько О. Г., викладачі ветеринарних дисциплін
Новомосковський коледж ДДАЕУ, Дніпропетровська обл., Україна

ДВІ СТОРОНИ МЕДАЛІ ПРИ СТЕРИЛІЗАЦІЇ ТА КАСТРАЦІЯ ДОМАШНІХ ТВАРИН

Метою нашого дослідження було визначити ереваги й недоліки при проведенні стерилізації й кастрації домашніх тварин.

Стерилізація – метод, що забезпечує відсутність вагітності, пологів і припинення циклічної активності у самок домашніх тварин.

Найпоширеніший і радикальний метод знепліднювання – кастрація, що включає видалення матки і яєчників (оваріогістеректомії). Під стерилізацією зазвичай розуміють перев'язку маткових труб. У цьому випадку зберігаються тічки, статеве поведінка, ймовірність захворювань матки, яєчників, молочних залоз, але здатність до запліднення відсутня. У молодих здорових самок кастрацію проводять планово, за бажанням власників або за рекомендацією заводчика, якщо немає протипоказань.

Але у кожній медалі дві сторони: розглянемо плюси і мінуси даної процедури.

Плюси проведення кастрації: відсутність проблем, пов'язаних з небажаним потомством, самою вагітністю та пологами; зникає статеве поведінка (досить специфічне і регулярне у кішок); тварини менш схильні тікати; зменшується агресивність тварин; у сук і кішок при ранній стерилізації знижується ризик виникнення пухлин молочних залоз, найпоширеніші пухлини у самок дрібних домашніх тварин (ці новоутворення практично не з'являються у тварин